

Studiu sociologic

Percepția cetățenilor Republicii Moldova față de loterii și pariuri sportive

aprilie 2022

iData

Cuprins

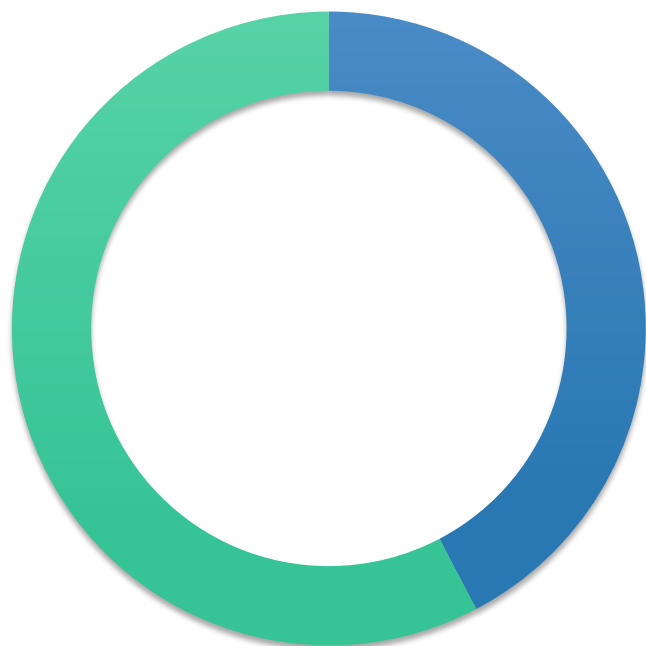
▶ Metodologia	3
▶ Structura respondenților.....	4-5
▶ Scopul sondajului.....	6
▶ <u>Rezultatele sondajului</u>	7-15
▶ <u>Concluzii: rezumatul răspunsurilor</u>	16-18
▶ <u>Comparație cu Marea Britanie</u>	19-20
▶ <u>Comparație grafică</u>	21-22
▶ <u>Publicitatea jocurilor de noroc în Marea Britanie</u>	23-24
▶ Practici europene.....	25
▶ Concluzie.....	26-27
▶ Referințe.....	29

Metodologia

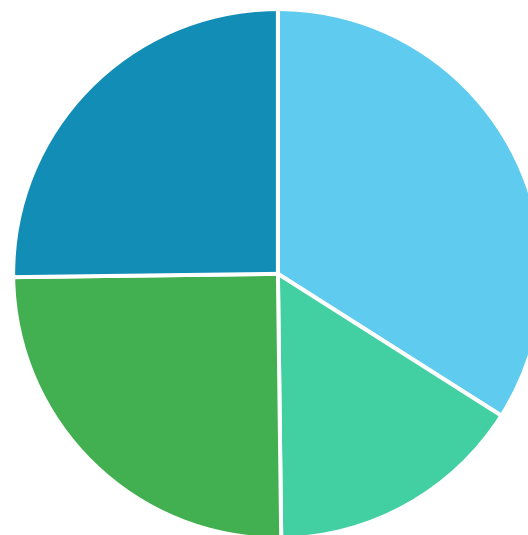
- ▶ **Despre sondaj**
- ▶ Eșantion reprezentativ la nivel național
- ▶ Metoda colectării datelor: 68% CATI, 30% CAPI, 2% CAWI
- ▶ Eșantion total: 1053 respondenți
- ▶ Marja admisibilă de eroare: $\pm 3\%$
- ▶ Numărul localităților: 342
- ▶ Perioada colectării datelor: 7-18 aprilie 2022

Structura respondenților

Sex

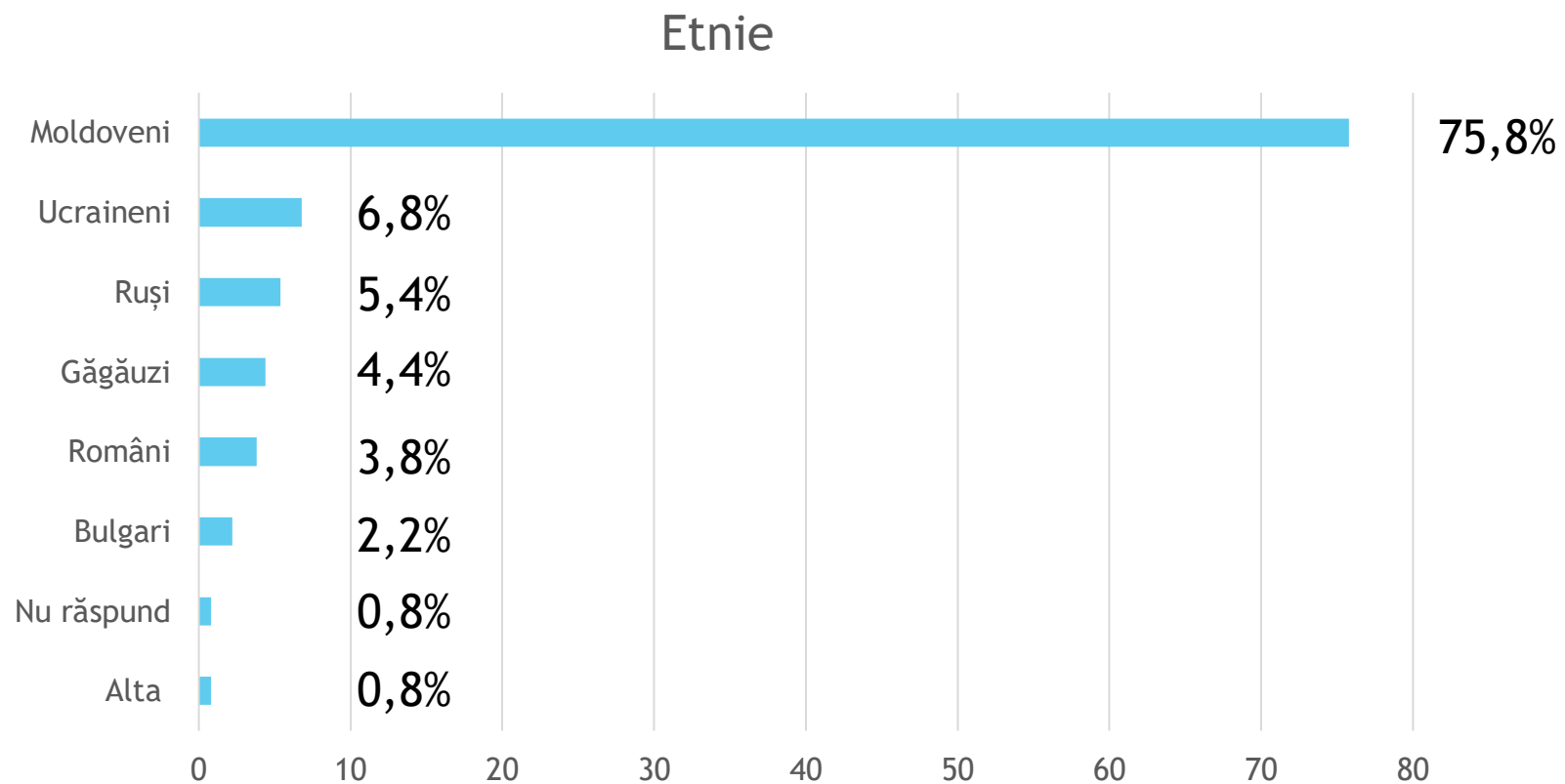
■ Мужчины ■ Женщины
42,3% 57,7%

■ 60+ ani ■ 18-29 ani ■ 45-60 ani ■ 30-44 ani
34% 15,8% 25% 25,2%

Vârsta

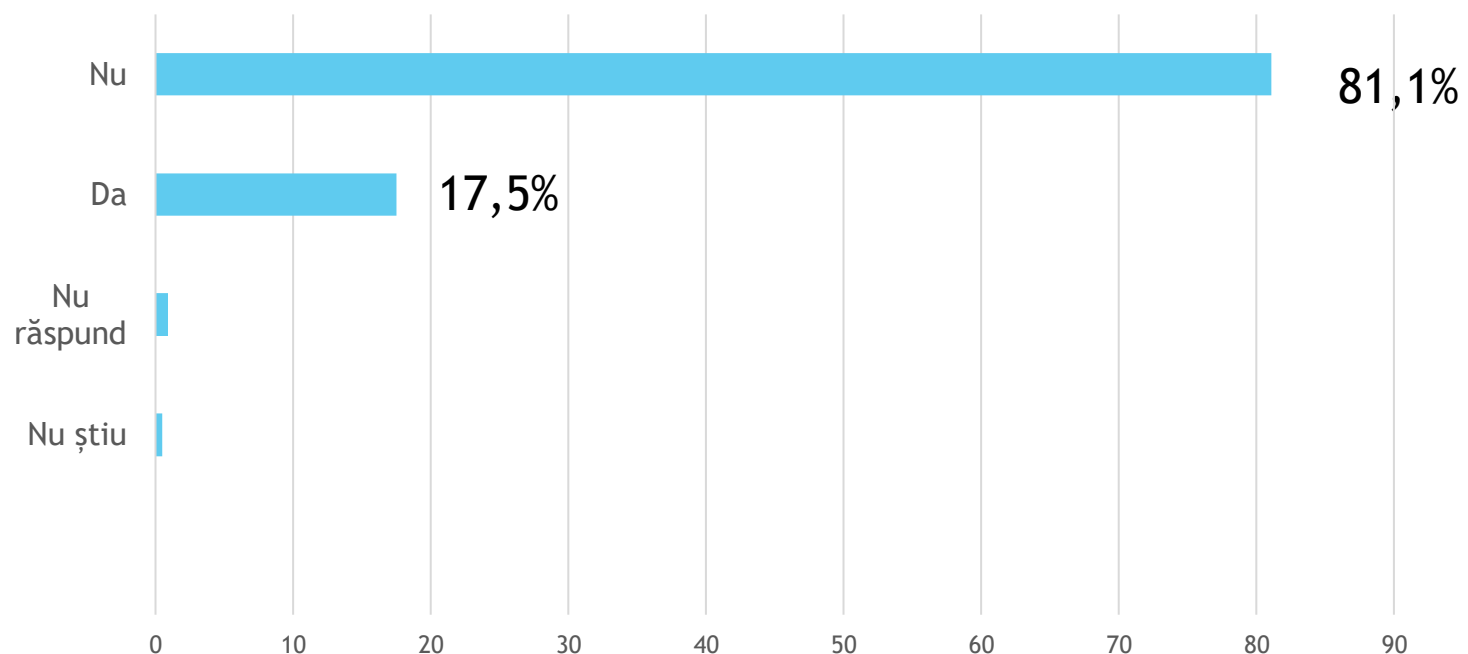
Structura respondenților

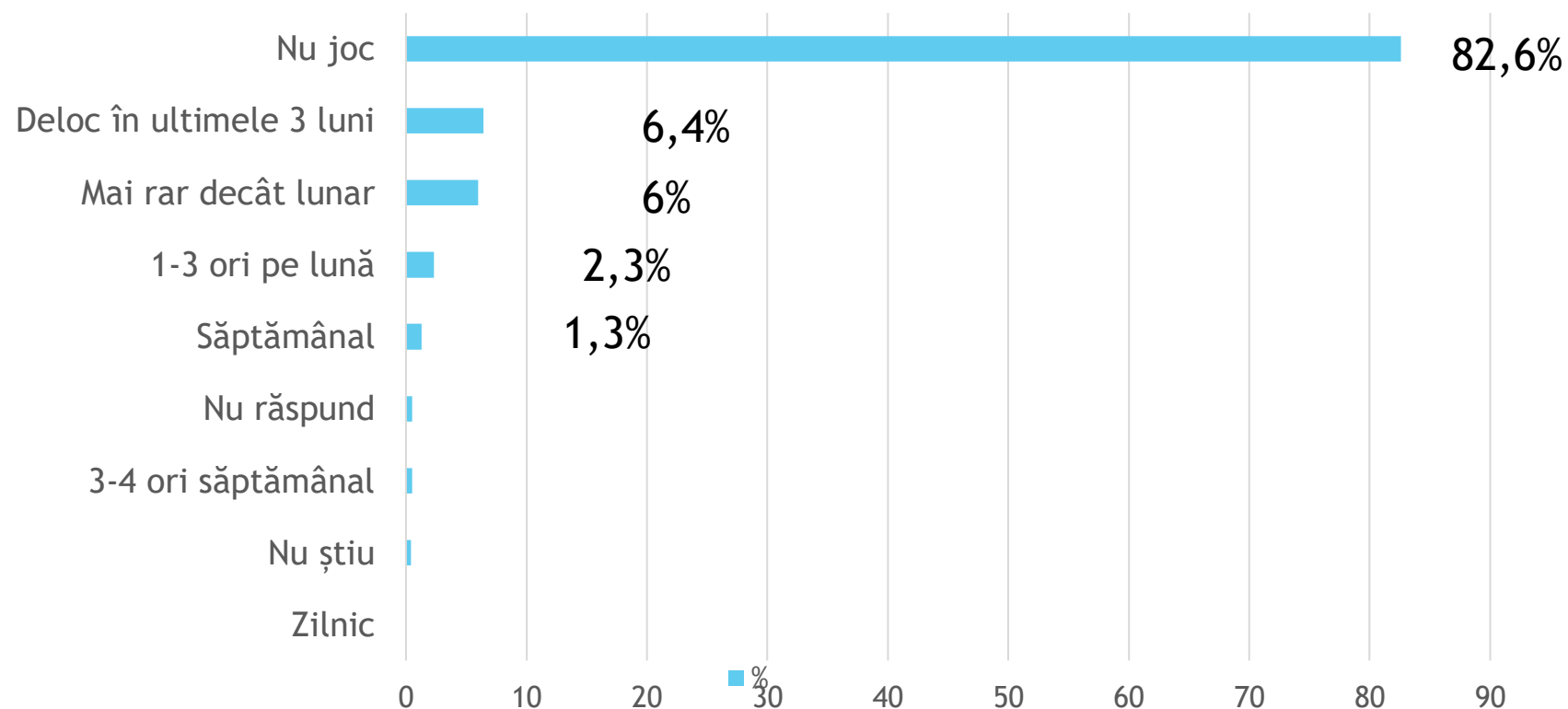
Scopul sondajului

- ▶ De a cunoaște percepția cetățenilor Republicii Moldova față de jocurile de noroc cu risc social redus (loterii și pariuri sportive)
- ▶ De a înțelege în ce măsură acest fenomen este răspândit printre cetățenii țării
- ▶ De a depista existența sau lipsa dependenței de jocurile de noroc cu risc social redus
- ▶ De a înțelege câți bani cheltuiesc cetățenii Republicii Moldova pentru loterie și/sau pariuri sportive
- ▶ De a stabili în ce măsură publicitatea loteriilor și/sau pariurilor sportive influențează decizia cetățenilor Republicii Moldova de a se implica în jocuri de noroc cu risc social redus

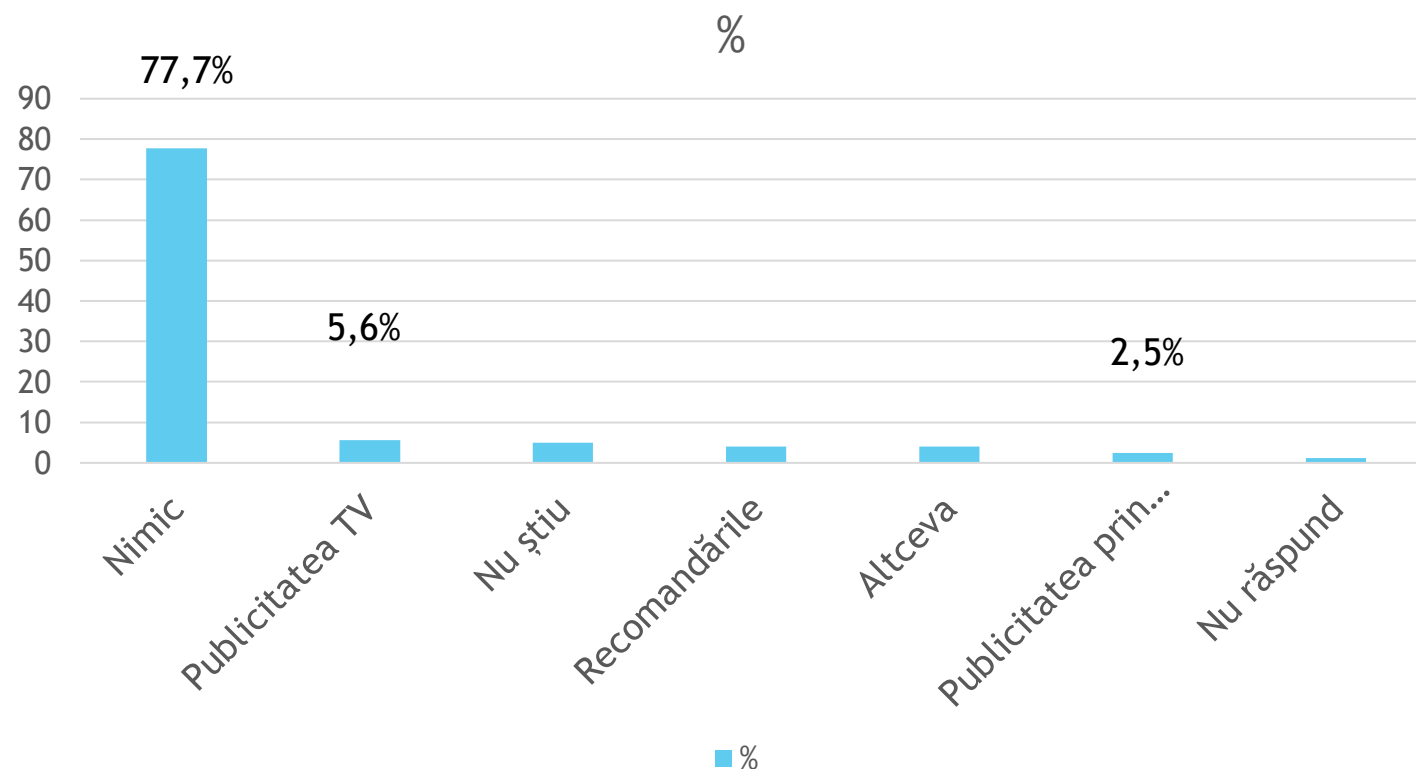
Dvs. personal ați participat sau nu la jocuri de noroc de tipul loteriilor și/sau pariurilor sportive?

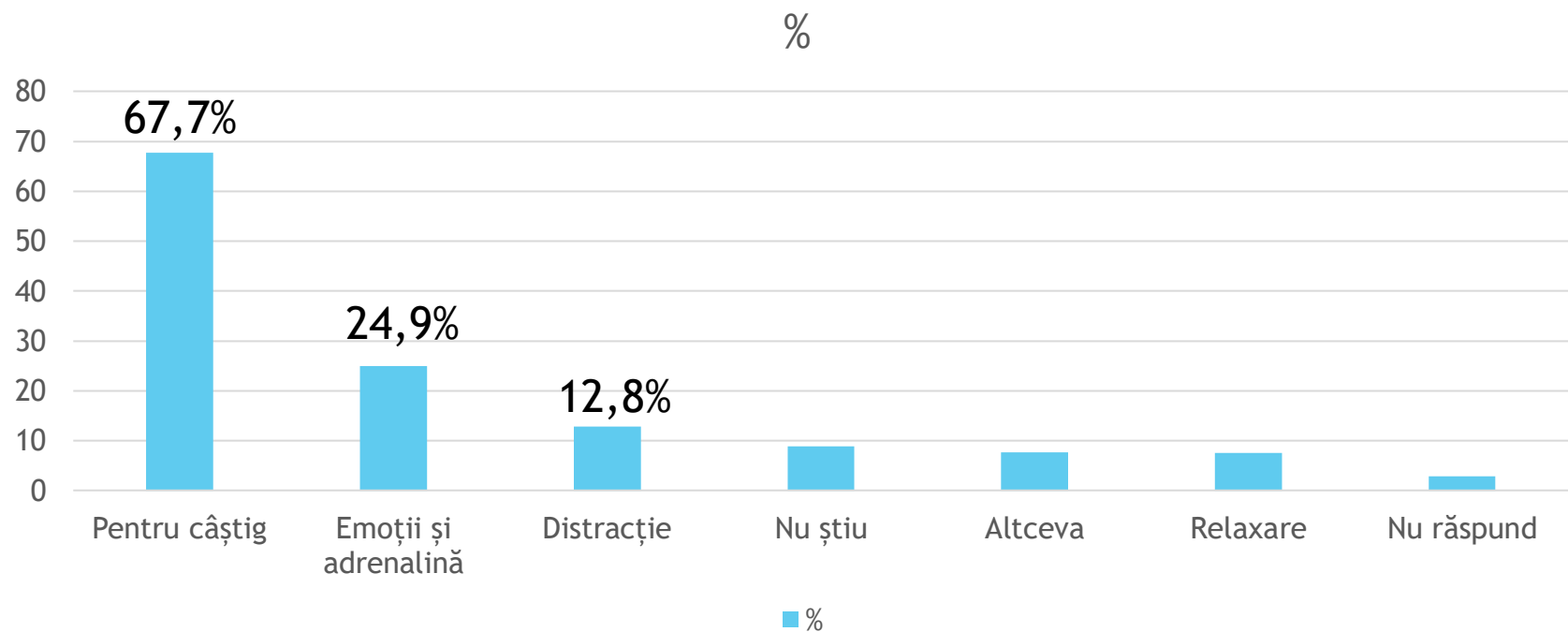
Cât de des participați la jocuri de noroc de tipul loteriilor și/sau pariuri sportive?

Ce v-a determinat sau v-ar putea determina să participați la jocuri de loterie și/sau pariuri sportive?

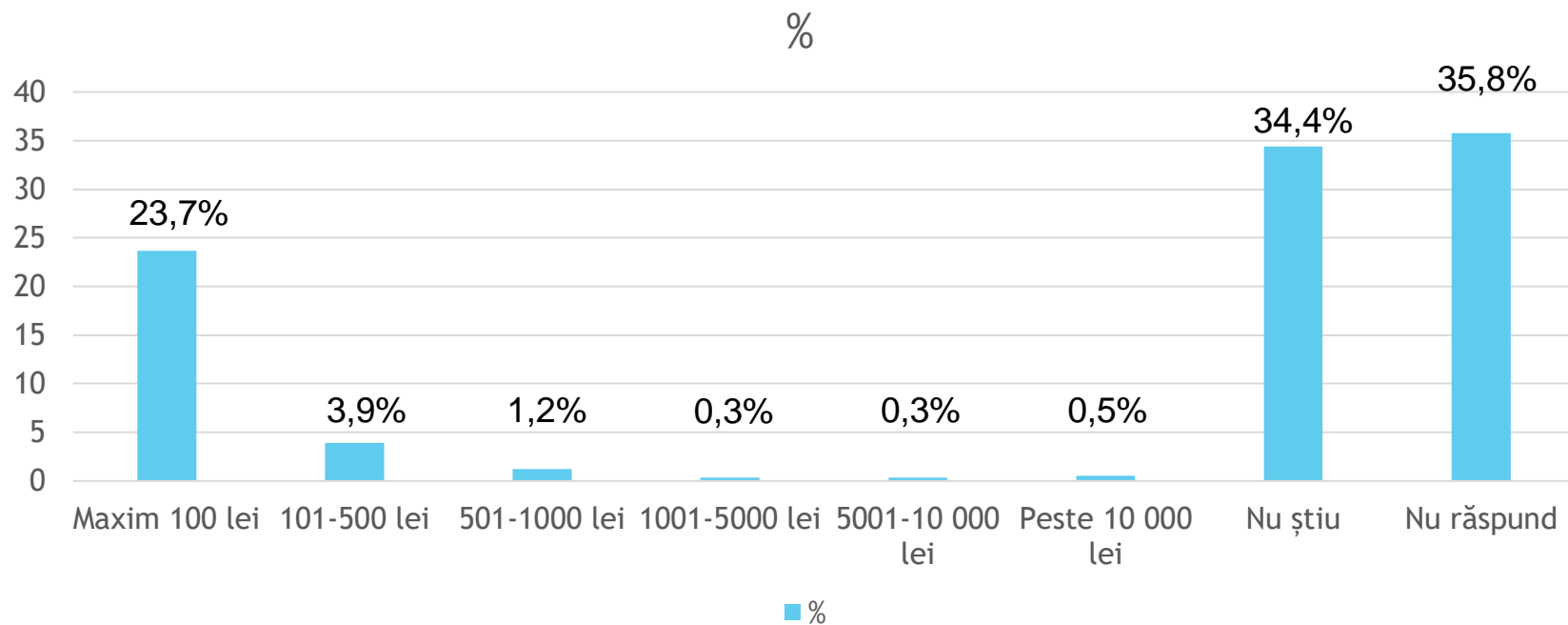
Cum credeți, de ce oamenii participă la jocurile de noroc?

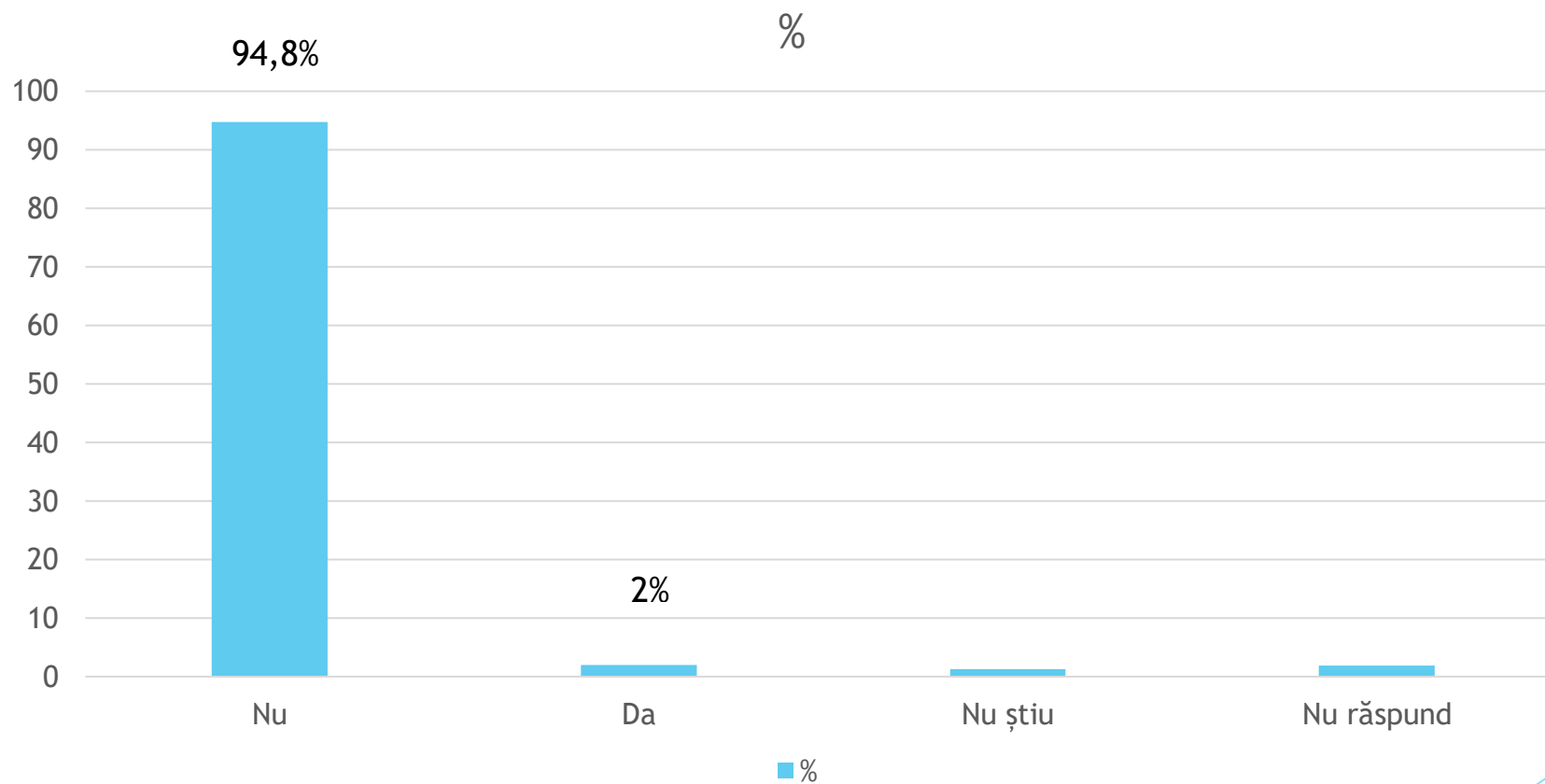
Alte răspunsuri despre motivele participării la jocurile de noroc:

- ▶ Naivitate - 1,5%
- ▶ Viciu - 1,4%
- ▶ Prea mulți bani- 0,7%
- ▶ Lăcomie - 0,5%
- ▶ Sărăcie - 0,5%
- ▶ Mult timp liber - 0,4%
- ▶ Lene - 0,3%
- ▶ Prostie - 0,3%
- ▶ Speranța - 0,3%
- ▶ Curiozitate - 0,3%
- ▶ Hobby - 0,3%
- ▶ Dependență - 0,2%
- ▶ Azart - 0,2%
- ▶ Neînțelegere - 0,1%
- ▶ Nu cred în Dumnezeu - 0,1%
- ▶ Obsesie - 0,1%
- ▶ Ceva personal- 0,1%
- ▶ Pierdere de timp - 0,1%
- ▶ Insuficiența banilor- 0,1%
- ▶ Tupeu - 0,1%
- ▶ Prietenii - 0,1%
- ▶ **Total alte răspunsuri - 7,6%**

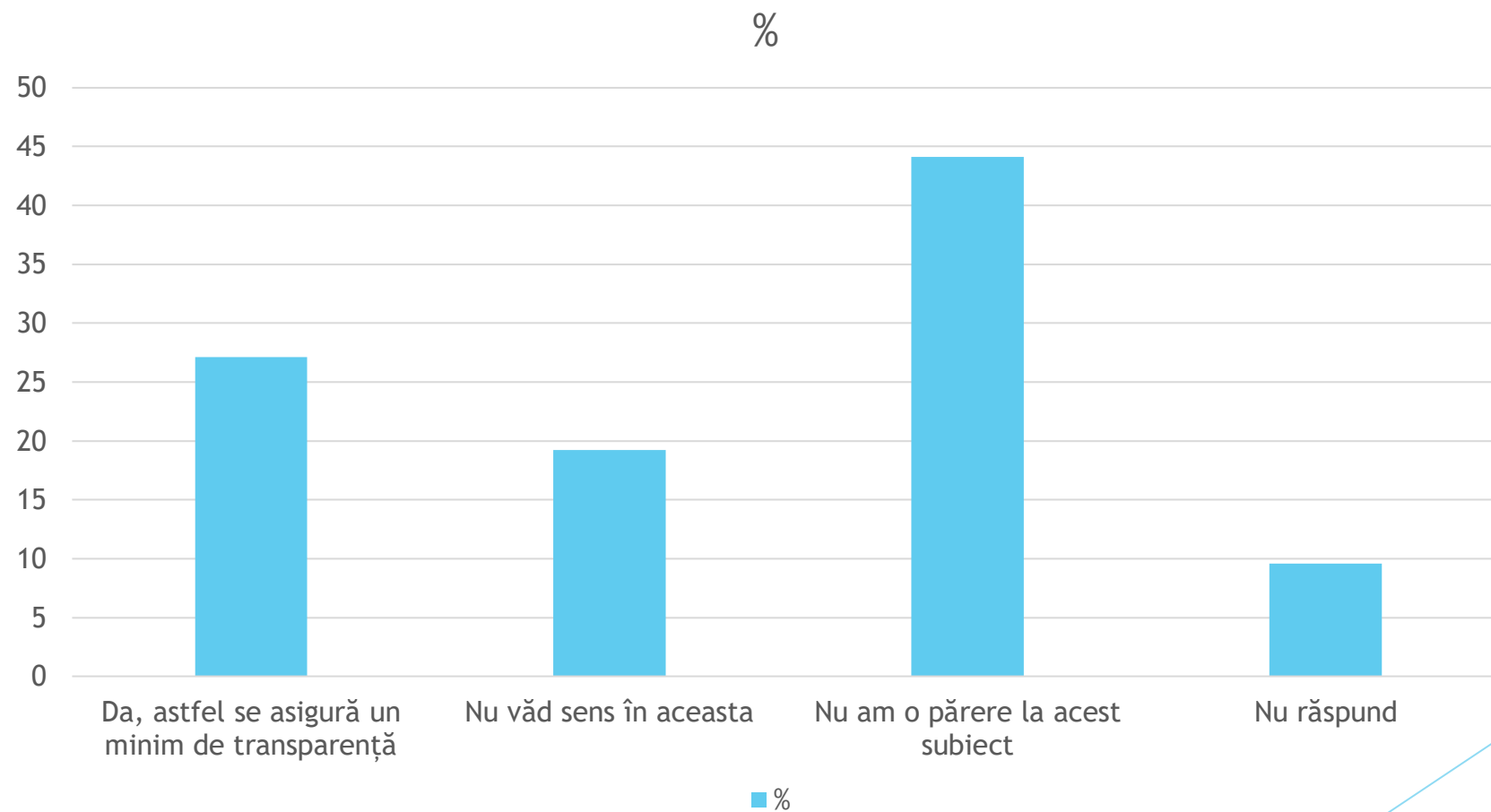
Ce sumă de bani cheltuiți sau ați fi dispus să cheltuiți lunar pentru loterii și/sau pariuri sportive?

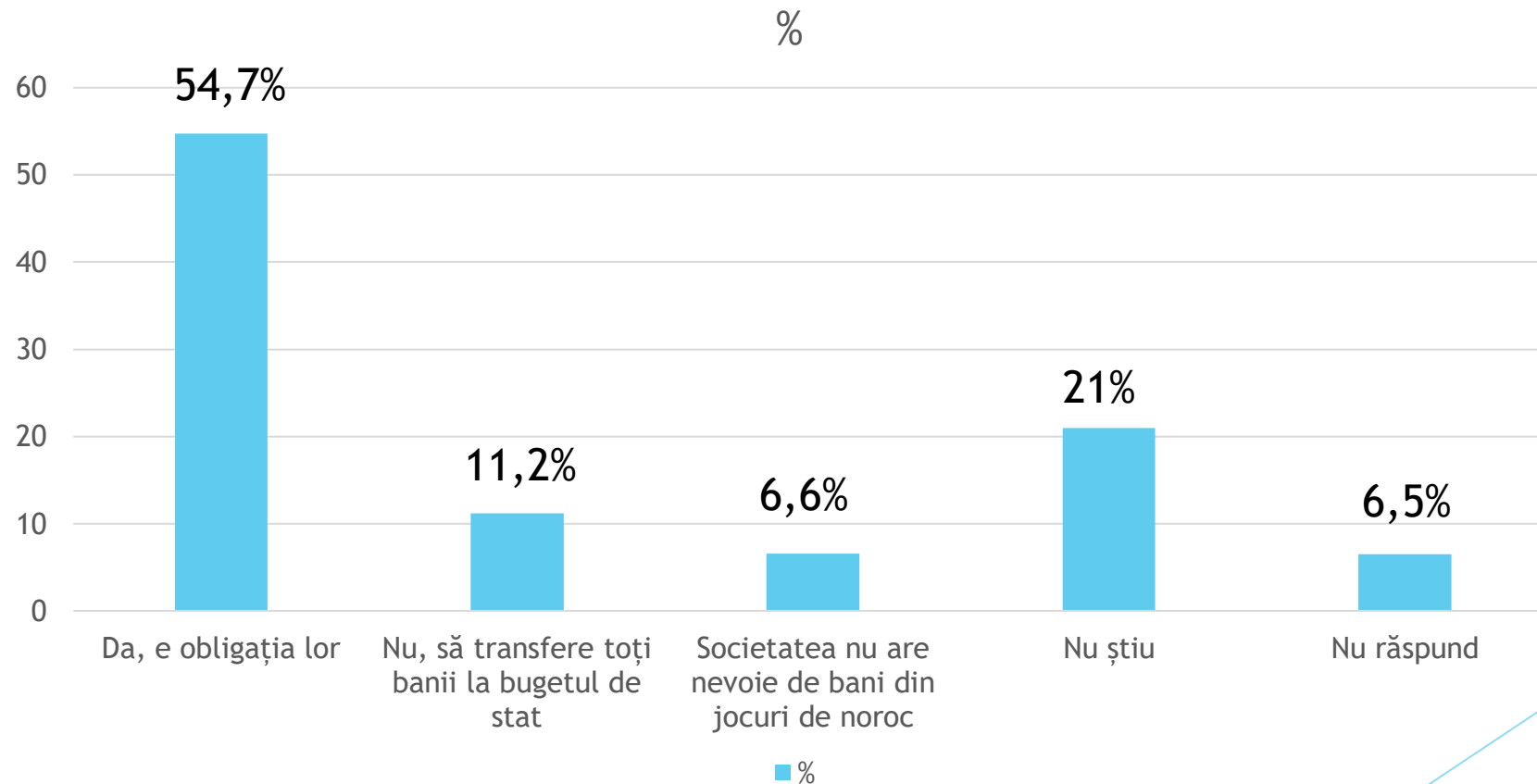
Vă considerați dependent(ă) de jocuri de noroc?

În opinia Dvs., rezultatele loteriilor/pariurilor ar trebui să fie făcute publice?

Credeți că organizatorii jocurilor de noroc trebuie să sponsorizeze sportul, cultura, educația?

Concluzii: rezumatul răspunsurilor

Analiza ce urmează a fost elaborată de organizația neguvernamentală **Legal Business Monitor** în baza rezultatelor sondajului sociolic, realizat de compania **iData**.

iData

Concluzii: rezumatul răspunsurilor

Chiar de la începutul sondajului observăm lipsa interesului față de jocuri de noroc. Majoritatea absolută a celor intervievați (**81,1%**) au răspuns că nu participă la jocuri de loterie și nu fac pariuri sportive. Numai **17,5%** au răspuns afirmativ. Sondajul nu a scos la iveală un nivel ridicat de participare a cetățenilor la jocuri de loterie sau pariuri sportive. Doar **1,3%** o fac zilnic, **2,3%** joacă de 1-3 ori pe lună, **6%** o fac mai rar de o dată pe lună. În același timp, **6,4%** nu au jucat deloc în ultimele 3 luni. Doar **8,1%** dintre respondenți consideră că publicitatea la TV sau prin Internet îi poate determina să joace la loterie sau să facă pariuri sportive. Totodată, cota ce ține de Internet este de numai **2,5%** în această chestiune. Majoritatea absolută a participanților la sondaj (**77%**) este convinsă că decizia lor (de a juca) nu poate fi influențată deloc.

Concluzii: rezumatul răspunsurilor

Majoritatea absolută a celor chestionați (**67,7%**) consideră că oamenii participă la jocuri de noroc în speranța de a câștiga. **24,9%** sunt convingeți că la bază sunt emoțiile și adrenalina, în timp ce **12,8%** consideră că este vorba despre distracție. Este de menționat că gradul percepției negative a jocurilor de noroc este considerabil mai mic. Astfel, de exemplu, numai **0,2%** dintre participanții la sondaj cred că motivul participării la jocuri de noroc este dependența. Vorbind despre dependență, specialiștii atrag atenția nu doar asupra frecvenței de joc, dar și asupra sumelor de bani cheltuite. Ca opțiuni de răspuns, în sondaj au fost propuse variante de cheltuieli lunare de la "**maxim 100 de lei**" până la "**peste 10 000 de lei**". Un sfert de respondenți (**23,7%**) au optat pentru prima variantă. 3,9% cheltuiesc până la 500 de lei pe lună. În același timp, **1,1%** dintre cei chestionați au recunoscut că, lunar cheltuiesc pentru jocuri de noroc între 1000 și 10 000 de lei. Totodată, **2%** dintre participanții la studiu se consideră dependenți de jocuri de noroc.

Concluzii: comparație cu Marea Britanie

Pentru comparație propunem să examinăm situația din Marea Britanie, unde jocurile de noroc sunt parte a culturii naționale, cu istorie bogată, iar legislația și reglementarea pieței sunt printre cele mai bune din Europa.

Concluzii: comparație cu Marea Britanie

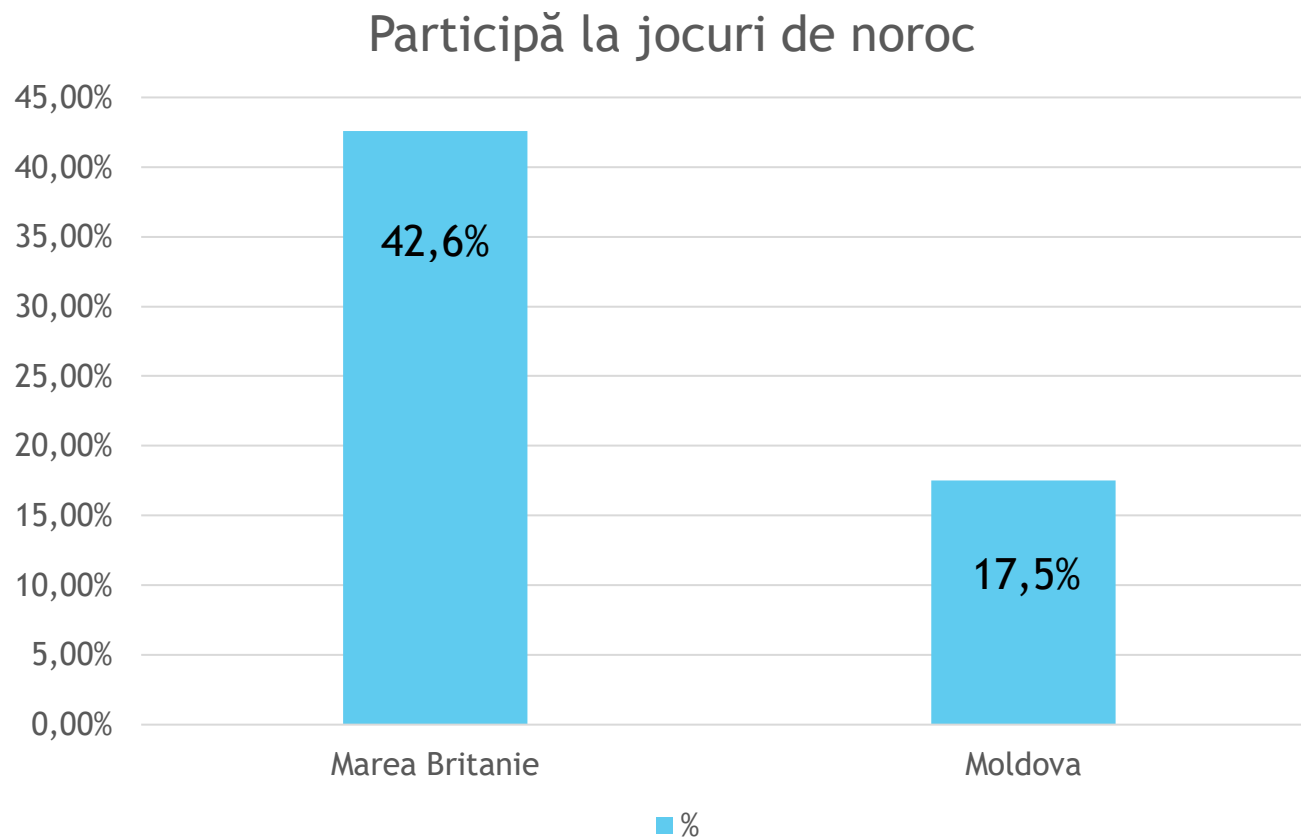
Potrivit cercetării* Comisiei pentru jocuri de noroc din Marea Britanie, publicată în februarie 2022, în momentul desfășurării sondajului (decembrie 2021), **42,6%** dintre respondenți au confirmat că au participat la jocuri de noroc în ultima lună. Dintre ei, **21,2%** joacă de 2 și mai multe ori pe săptămână, iar **26,9%** - o dată pe săptămână. O treime dintre cei chestionați (**33,8%**) spun că joacă o dată pe lună. Mai rar de o dată pe lună - **18,1%**.

Iar potrivit datelor *GamCare*** , conform situației din martie 2022, până la **1,4 mln** de britanici suferă de dependență de jocuri de noroc. Raportat la o populație de **67,22 mln** de oameni (date din 2020), rata de dependenți e de aproximativ **2,08%**.

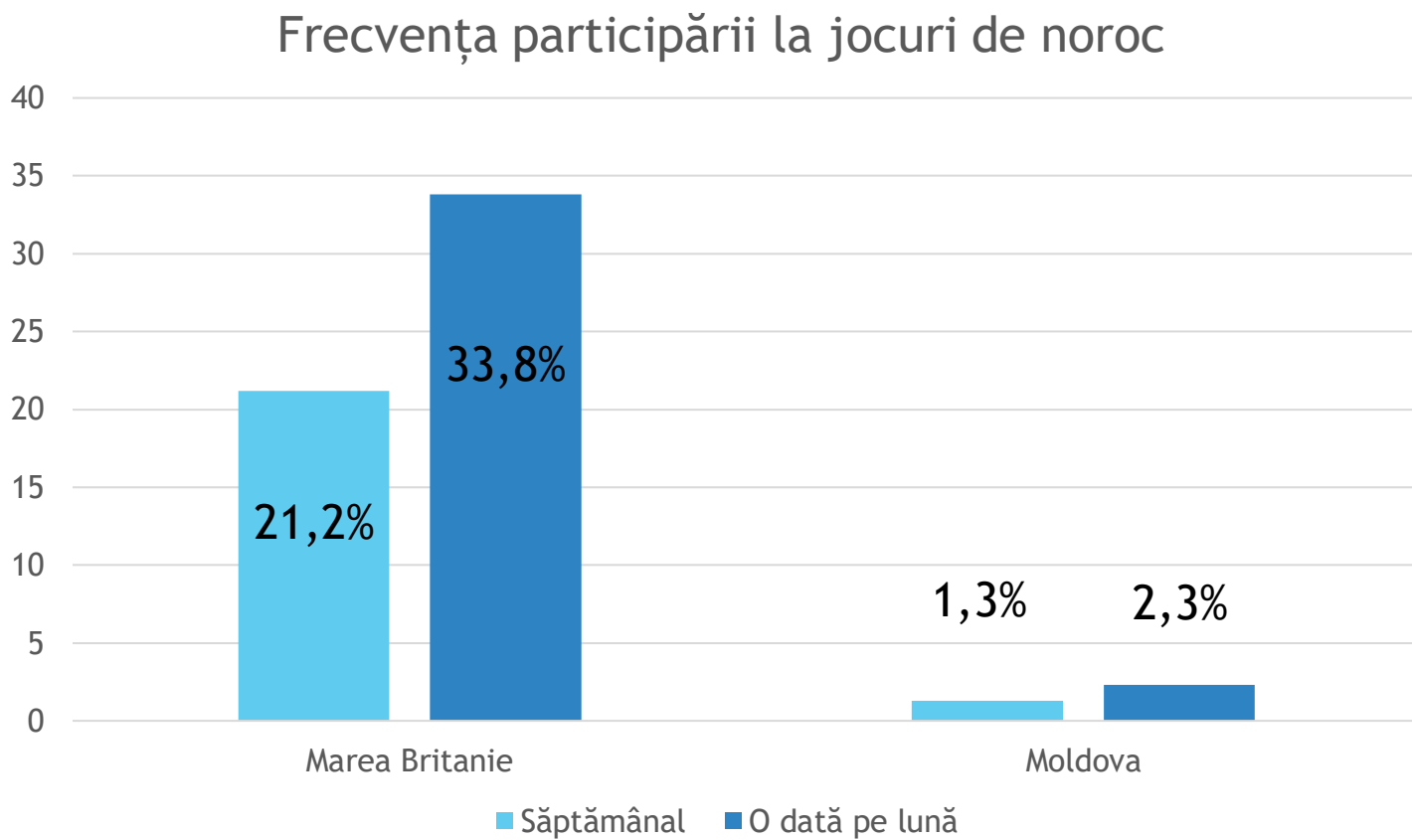
* [Cercetarea Comisiei pentru jocuri de noroc din Marea Britanie](#)

** [GamCare – a fost creată în 1997, este una dintre cele mai importante organizații de suport pentru cei dependenți de gambling](#)

Comparație grafică

Comparație grafică

Concluzii: publicitatea jocurilor de noroc în Marea Britanie

Anual, autoritățile de reglementare din Marea Britanie înăspresc standardele, asigurând o protecție suplimentară în domeniul publicității. Cu toate acestea, în Marea Britanie nu există interdicție pentru publicitatea jocurilor de noroc și a sponsorizărilor din partea sectorului. Există doar unele restricții. Astfel, de exemplu, Comitetul pentru practici publicitare* a anunțat că, din octombrie 2022, companiilor din domeniul jocurilor de noroc le va fi interzis să folosească imaginea vedetelor în promovarea jocurilor de noroc pentru a evita țarghetarea asupra minorilor. Noile reguli spun că publicitatea pariurilor sportive și loteriilor ”nu trebuie să fie foarte atractivă pentru copii și tineri, mai ales prin reflectarea sau asocierea cu cultura de tineret”. În 2019 a fost introdusă interdicția de difuzare până la ora 21:00 a sporturilor publicitare despre jocuri de noroc în timpul transmisiunilor sportive.

[*The Committee for Advertising Practice \(CAP\)](#)

Concluzii: publicitatea jocurilor de noroc în Marea Britanie

În ultimii ani, guvernul Marii Britanii a înăsprit cerințele față de jocurile de noroc, inclusiv prin limitarea mizelor maxime la terminal, a introdus măsuri mai stricte de verificare a vârstei și identității pentru online gambling și a sporit măsurile de susținere a persoanelor dependente de jocurile de noroc.

Cu toate acestea, structurile de reglementare din Marea Britanie acționează prudent și echilibrat pentru a nu admite migrarea sectorului jocurilor de noroc în zona gri a businessului.

Concluzii: practicile europene

Potrivit unui alt studiu complex*, interzicerea publicității aduce beneficii operatorilor din jurisdicții off-shore și poate face inefficientă orice lege. Pericolul pentru jurisdicțiile suprareglementate sau care interzic publicitatea produselor și serviciilor autorizare de jocuri de noroc este că, într-o perioadă scurtă, se poate produce efectul invers, deoarece companiile off-shore vor suplini vidul de publicitate. Acest lucru se va vedea cel mai bine pe platformele alternative moderne, cum ar fi cele dedicate publicității online, unde monitorizarea și limitarea este mult mai dificilă decât pe canalele tradiționale de difuzare a publicității. ”În pofida abordărilor diferite, practica internațională generală se rezumă la interzicerea publicității în anumite limite, ținând cont de interesele consumatorilor și operatorilor autorizați, ceea ce permite dezvoltarea pieței. Rezultatul este direct conectat la fiscalitate. Cu toate acestea, publicitatea responsabilă este componenta-cheie, dacă vrem să asigurăm viabilitatea pieței”, conchid experții internaționali.

[*H2 Gambling Capital și International Betting Integrity Association \(IBIA\)](#)

Concluzii

De la 1.01.2022, în Moldova au intrat în vigoare modificările la Legea privind organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc, prin care se interzice orice formă de publicitate în acest domeniu și restricții legate de sponsorizare.

Temei pentru modificarea legii, potrivit analizei efectelor acesteia*, a servit ”creșterea numărului persoanelor dependente”. Dar la acel moment, în Moldova nu existau studii care să reflecte:

- Numărul persoanelor dependente de jocuri de noroc
- Dinamica de creștere sau diminuare a fenomenului

Ca urmare, la baza rectificării legii a fost pusă percepția subiectivă a autorilor proiectului de modificare, fără vreun suport factologic.

- [Analiza efectelor amendamentelor la Legea privind organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc, făcută de autorii proiectului de modificare a acesteia](#)

Concluzii

Analiza făcută de noi în baza primului sondaj sociologic de profil din Moldova nu poate demonstra dinamica legată de persoanele dependente de jocuri de noroc, deoarece nu există punct de pornire pentru comparație.

Cu toate acestea, analiza comparativă cu situația din Marea Britanie arată că la o pondere mai mare a persoanelor care participă la jocuri de noroc, dar și la o rată de dependență de 2,08%, autoritățile de reglementare nu văd motive pentru a interzice total publicitatea jocurilor de noroc.

Eforturile și restricțiile sunt orientate spre:

- publicitate responsabilă;
- reducerea impactului asupra adolescenților;
- crearea condițiilor ce facilitează controlul din partea statului.

Referințe

- ▶ [iData](#) - compania de colectare și prelucrare a datelor, pagina web oficială
- ▶ [Legal Business Monitor](#) - organizație necomercială, pagina web oficială
- ▶ [Studiul Comisiei pentru Jocuri de noroc din Marea Britanie](#) - pagină web oficială
- ▶ [GamCare](#) - organizație importantă de susținere a persoanelor care suferă de dependență de gambling, pagină web oficială
- ▶ [The Committee for Advertising Practice](#) - Comitetul pentru practici publicitare din Marea Britanie, pagină web oficială
- ▶ [H2 Gambling Capital și International Betting Integrity Association \(IBIA\)](#) - cercetarea pieței optime de pariuri sportive, pagina web oficială a Asociației Europene de Betting
- ▶ [Analiza efectelor amendamentelor la Legea privind organizarea și desfășurarea jocurilor de noroc](#) - Parlamentul Republicii Moldova, pagină web oficială